

Värna om Mundekullaskogen

Under 2016 startade vi projektet "Värna om Mundekullaskogen" som bygger på att våra besökare ska få mer kunskap och intresse för skogen. Jag har under senaste åren vandrat i skogen med lokala entreprenörer från bl.a. Södra, Vida, Idealskog, Skogsstyrelsen m.m.

LRF:s skogsdag arrangerades hösten 2019 då olika insatser gjordes under en dag i skogen för allmän beskådan.

Pär Holmgren.

Meteorologen och skogsentusiasten Pär Holmgren har även varit på besök flera gånger, både som föreläsare och bollplank kring utvecklingen av vår skog. Inte minst under den tid då han arbetade som skadedjursexpert på Länsförsäkringar. En del av den forskning som Pär Holmgren hänvisat till bygger på att klimatzonerna förskjuts med i genomsnitt närmare en mil per år. Det innebär att om 50 år kan vi ha samma klimat som nu finns 50 mil söderut. Då hamnar vi i norra Tyskland och där trivs exempelvis inte barrträd lika bra som här.

Mindfulnessgarden

Vi anlade ett lövträdshägn på ca 2 ha med 15 olika sorters lövträd med en stig som passerar de olika lövträdplanteringarna men det kommer att dröja innan det kan kallas lövskog i ordets rätta bemärkelse. Det finns även små dammar med guldfisk omgärdat av rhododendron- och vinbärsbuskar, äppel- och plommonträd samt en liten informationsplats på toppen av en liten kulle. Stigarna och vägarna på området är böljande och slingrar sig fram mellan buskar och träd som i en japansk trädgård för att bjuda in till lugn. Hägnet går under benämningen "Mindfulnessgarden" och tanken är att våra besökare ska kunna stressa ner och få en upplevelse av naturen i en mobilfrizon. Vi har 6–8 EU volontärer från olika länder på plats i år från mars-nov som genomgår ett utbildningsprogram kring temat hållbarhet och en av deras uppgifter blir att skapa en liten skogsträdgård i området samt göra en kort beskrivning av de olika träden för att på så vis ge människor en möjlighet att lära sig mer om Sveriges olika lövträd.

Rekreationsskog

Målsättningen är att ha minst 30 procent lövträd i vårt sammanlagda bestånd på 60 ha och vid vår senaste inventering var vi uppe i ca 25 procent så vi är på god väg. Begreppet rekreationsskog löper som en röd tråd med syftet att göra skogen mer tillgänglig för våra besökare.

Den 120 åriga skogen uppskattas mycket av gårdens besökare.

Vi upptäckte tidigt att många inte vågade sig ut i skogen. Detta har medfört att vi anlagt olika "attraktioner" såsom en vildmarksby, utsiktstorn, skogsbad med hängmattor, skogskyrka i form av en naturlig glänta i skogen samt vikingastugor från Arn filmerna som även kan bebos. Vi har även gjort en vildmarksstig som passerar ovan nämnda platser längs en bäck som mynnar ut i en grävd sjö med fisk i som vi benämnt vildmarkssjön samt skapat en sammanhängande bilväg på 2 km. Ett område på ett halvt hektar utgörs av en 120 årig granskog som ett intressant besöksmål. Dessa attraktioner har medfört att våra besökare i allt större utsträckning numera går på upptäcktsfärd i skogen runt gården.

Skogsbad i hängmattor i lövskogen.

Foto: Arturs Koskins

Adoptera ett träd

Ett nyligen skapat projekt som vi startade i samband med gårdens förre ägare, visionär och tillika min far, Berndt Elmbergs bortgång 2019 går under benämningen "Adopt a tree" (www.adoptatree.se). Det innebär att folk kan bekosta ett lövträd så tar vi hand om inköp, plantering samt skötseln av det. Vi sätter även en liten metallbricka med deras namn bredvid trädet, på liknande sätt som gjordes med lindallén utmed Kyrkvägen

i Långasjö på 80-talet. Detta är ett sätt att göra människor delaktiga i utvecklingen av skogen samt skapa intresse för den genom att besöka ”sitt och andras” träd i samband med sin vistelse på gården. Nästa trädplanteringsprojekt blir troligen valnötsträd som en man i Nybro säljer plantor av i olika storlekar. Ett talesätt lyder att om man planterat ett träd har man inte levt förgäves, ett annat kinesiskt talesätt förtäljer att det bästa tillfället att plantera ett träd var för 20 år sedan och det nästa bästa tillfället är att göra det idag.

Barkborren

Vi har fått en del barkborrsangrepp som många andra och vår metod är att försöka ta ner de angräpna träden så fort vi upptäcker angreppen och rundbarka dem för att förhindra spridningen. Vi har f.n. haft angrepp på tre platser, varav en med ganska omfattande angrepp. På denna plats har vi tagit bort granarna i vinter för att plantera lärkträd då vi vill få in olika arter, löv- såväl som barrträd för ökad mångfald. På de två andra ställena är det ganska ringa angrepp så där släpper vi fram lövträd i de gläntor som uppstått samt skapar kommande ”adopt a tree” planteringar.

Vidareförädling av skogen

I år kommer vi att plocka upp en del flis som ligger kvar i skogen efter vinterns gallringar och elda upp det i ett metallkar varpå restprodukten blir biokol som sedan kan grävas ner i våra odlingar för att skapa bättre jordmån. Det sägs att en kubikcentimeter biokol blir lika stort som en fotbollsplan om man skulle ”kavla ut den”, då den består av oändligt mycket hålrum och ojämnheter där både vatten kan kvarhållas samt mängder av små insekter och organismer kan bo. Vi ämnar även sälja biokolen i vår butik som ett sätt för våra besökare att exempelvis klimatkompensera för sin resa till oss och gräva ner den på lämplig plats, kanske rent av sina egna odlingar hemmavid. Vi har även planer på att köpa ett mindre sågverk och ta hand om och vidareförädla en del av skogens träd för egen räkning. Mycket av den byggnation som ägt rum hittills på gården kommer just från den egna skogen.

Corona och framtiden?

Utmaningen vi står inför är att kunna behålla skogen överhuvudtaget då Corona drabbat oss oerhört hårt och det är en osäkerhet hur och om vi klarar att driva verksamheten vidare. Skogen är som bekant en bra pengaplacering och om det är något vi behöver nu mer än någonsin är det just pengar. Jag äger skogen tillsammans med mina två syskon så vi får se hur saker och ting utvecklas under året. I samband med coronas start för snart ett år sedan startade vi en fond vid namn Mundekullafonden dit folk kunnat skänka en slant och vi gör bl.a. regelbundna livesändningar på nätet från Mundekulla som stöttar samma fond. Eftersom statens stöd dröjer och varit väldigt ringa i omfattning så kan vi enkelt konstatera att det är vårt eget nätverk via just denna fond som gör att vi klarat oss så här långt. Nu får vi leva en dag i sänder och försöka spänna bågen och ta sikte långt bort i horisonten och hoppas att det vänder snart.

Vid Pennan /

Peter Elmberg

Vd Mundekulla Retreatcenter